

Haku suomalaisten yritysten ja muiden toimijoiden liikekumppanuustuelle 1.1.2022-31.12.2024

Liikekumppanuustukea myönnetään harkinnanvaraisina hankeavustuksina suomalaisten yritysten ja muiden toimijoiden liikekumppanuushankkeille. Avustuksia myönnetään valtion talousarvion momentilta 24.30.66. Avustuksen myöntämisessä ja käytössä noudatetaan valtionavustuslakia (688/2001). Avustus myönnetään lähtökohtaisesti vähämerkityksistä tukea eli niin sanottua de minimis -tukea koskevan Komission asetuksen (EU) N:o 1407/2013 perusteella. Tuen kuuluminen de minimis -säännöksen piiriin arvioidaan hankekohtaisesti.

Liikekumppanuustuen instrumenttikuvaus, liikekumppanuustuen yleisehdot sekä hakemuksen pakolliset liitteet on julkaistu Finnpartnershipin verkkosivuilla: www.finnpartnership.fi.

Avustuskelpoisuus

Avustuksia voidaan myöntää

- Suomessa rekisteröityneelle yritykselle tai muulle toimijalle tai useamman yrityksen ja/tai muun toimijan muodostamalle konsortiolle. Tuki myönnetään konsortion jokaiselle jäsenelle erikseen, ja jokainen tuen hakija on vastuussa itselleen myönnetyn tuen käytöstä tuen ehtojen mukaisesti.
- ulkomailla rekisteröityneelle yritykselle, jolla on merkittävä linkki Suomeen omistuksen (vähintään 20%) kautta.

Hakijan tulee olla rekisteröity toimija hakemuksen jättövaiheessa.

Hakuaika

Liikekumppanuustukea voi hakea ympäri vuoden ajanjaksolla 1.1.2022-31.12.2024.

Myönnettävien avustusten määrä

Vuosille 2022–2024 myönnettäviin avustuksiin voidaan käyttää yhteensä noin 19,5 miljoonaa euroa, jos eduskunta myöntää tarkoitukseen määrärahat.

Avustuksella voidaan kattaa enintään 30–85 prosenttia avustettavan hankkeen budjetista. Tuen osuus riippuu hanketyypistä, hakijaorganisaation koosta ja hankkeen kohdemaasta.

Valtionavustuspäätös

Ulkoministeriö tekee valtionavustuspäätökset 3–5 kuukauden sisällä hakemuksen vireillepanosta. Valtionavustuspäätös lähetetään kaikille avustusta hakeneille ulkoministeriön sähköisen asioinnin kautta. Ulkoministeriö voi myös asettaa valtionavustuspäätöksiin erityisehtoja.

Avustuksen käyttöaika on 24 kk valtionavustuspäätöksen tiedoksiannosta. Avustuksella katettavia hyväksyttäviä kustannuksia voivat olla hankkeen rekisteröintipäivänä tai sen jälkeen syntyneet kustannukset valtionavustuspäätöksen liitteenä toimitetun hankebudjetin mukaisesti.

Avustusten hakemiseen ja käyttöön liittyvät säädökset

Valtionavustuslaki (688/2001)

Valtion vuotuinen talousarvio

Komission asetus Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (EU) No 1407/2013 (EUVL L352 24.12.2013). Euroopan unionin valtioneuvoston päätökset ovat voimassa 31.12.2023 asti.

Euroopan unionin valtioneuvoston päätösten muutokset saattavat edellyttää myös liikeyhteistyötoimintatuen perustana olevan kansallisen lainsäädännön muuttamista.

Laki taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä (429/2016)

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003)

Laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä (293/2017)

Avustetun toiminnan strategiset tavoitteet

- lisätä YK:n kestävän kehityksen (Agenda 2030) tavoitteiden mukaista kannattavaa ja vastuullista liiketoimintaa kehittyvissä maissa sekä
- lisätä kehittyvillä markkinoilla kannattavasti ja vastuullisesti toimivien suomalaisten yritysten lukumäärää.

Liikeyhteistyötoimintatuki on tarkoitettu toimintaan, jonka tavoitteena on edistää vastuullista ja kestävästä yksityisen sektorin kasvua kehittyvissä maissa YK:n kestävän kehityksen (Agenda 2030:n) ja Suomen kehityspoliittisten painopisteiden mukaisesti.

Liikeyhteistyötoimintatuki on määrärajoista ja se on tarkoitettu siemenrahaksi pyrittäessä ensisijaisesti kaupalliselta rahoituspohjalta toteutuvaan vastuulliseen ja kestävästä liiketoimintaan, jolla on positiivisia kehitysvaikutuksia hankkeen kohdemaassa. Lisäksi liikeyhteistyötoimintatuelle voidaan tukea yritysten liikeyhteistyöhankkeisiin ja Business Finlandin hallinnoiman Developing Markets Platform (DevPlat) –alustaan suoraan liittyviä, kansalaisjärjestöjen, oppilaitosten ja tutkimuslaitosten yhteishankkeita yritysten kanssa.

Liikeyhteistyötoimintatukihankkeessa tulee kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin

- Hanke edistää vastuullista ja kestävästä yksityisen sektorin kasvua kehittyvissä maissa YK:n kestävän kehityksen (Agenda 2030) mukaisesti
- Hanke edistää vähintään yhtä Suomen kehityspoliittikan painopistealuetta: 1. naisten ja tyttöjen aseman ja oikeuksien vahvistaminen, 2. kehitysmaiden talouden perustan vahvistaminen ja työpaikkojen luominen, 3. koulutus, toimivat yhteiskunnat ja demokratia, 4. ilmastonmuutos ja luonnonvarat.
- Hankkeen tavoitteena on liikeyhteistyötoimintatuen yleisehtojen mukainen 1) Pitkäaikainen liikeyhteistyötoiminta, 2) Pilotointi ODA-kelpoisen kansainvälisen järjestön kanssa, 3) Investointihankkeen toteutettavuussuunnitelma tai 4) Liikeyhteistyötoiminta- tai DevPlat-hankkeen tukitoiminnot.
- Hanketta toteutetaan OECD:n kehitysapukomitean DAC:n määrittämässä kehitysmaassa /kehitysmaissa. Tukikategorian osalta päätöksenteossa käytetään sitä maalista, joka on voimassa hakemuksen vireillepanon

ajankohtana: <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-finance-standards/daclist.htm>.

- Hankkeen toimiala katsotaan yhteiskunnallisesti hyväksyttäväksi toiminnaksi. Ei-hyväksyttävät toimialat: https://finnpartnership.fi/wp-content/uploads/2023/11/Finnpartnership_Ei-hyvakysyttavat-toimialat_2022.pdf.
- Hanke edistää hankkeen luonteeseen nähden tarkoituksenmukaisella tavalla kehityspolitiikan läpileikkaavien tavoitteiden toteutumista eli sukupuolten välistä tasa-arvoa, syrjimättömyyttä, ilmastokestävyyttä sekä vähäpäästöistä kehitystä: https://um.fi/publications/-/asset_publisher/TVOLqBmLyZvu/content/kehityspolitiikan-l-c3-a4pileikkaavien-tavoitteiden-ohjeistus.
- Ihmisoikeusvaikutusten huomioiminen hakemuksessa ja hankkeen toteutuksessa. Hankkeessa tulee noudattaa kansainvälisiä suosituksia ihmisoikeuksien osalta (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights).
- Ympäristö- ja yhteiskuntavaikutusten huomioiminen hakemuksessa ja hankkeen toteutuksessa. Hankkeissa tulee noudattaa kansainvälisesti hyväksytyjä ympäristö- ja yhteiskuntavastuustandardeja sekä paikallista lainsäädäntöä. Arvioinnin perustana käytetään kansainvälisten rahoittajien hyväksymiä Maailmanpankin ja IFC:n (International Financial Corporation) ympäristö- ja yhteiskunnallisia vaikutuksia ja niiden hallintaa koskevia standardeja (lisätietoa IFC Performance Standards ja World Bank Group EHS Guidelines).
- Hakijan tulee osallistua hankkeen toteutukseen ja riskin jakoon; vain selvitystä tekevä konsultti ei voi hakea tukea.
- Hakemuksen pakolliset liitteet tulee toimittaa hakulomakkeen yhteydessä.

Hakemusten arviointi

Hakemukset arvioidaan seuraavien kriteerien perusteella:

- Hankkeen liiketaloudellinen kannattavuus
- Hankkeen edellytykset saavuttaa asetetut tavoitteet sekä hankkeen aikataulun ja budjetin realistisuus tavoitteiden ja toteutuksen sekä hakijan kapasiteetin kannalta.
- Hakijan liiketoimintakokemus ja riittävä osaaminen hankkeen toimialalta suhteessa hankkeen luonteeseen ja laajuuteen.
- Hakijan riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit liikekumppanuustuella rahoitettavan suunnitelman toteuttamiseksi. Hakijan tulee kyetä toteuttamaan hanke omarahoituksella, sillä tuki maksetaan hyväksytyjen, toteutuneiden, maksettujen ja tilintarkastettujen kustannusten perusteella jälkikäteen yhdessä tai kahdessa erässä.
- Hankkeen onnistuessaan aikaansaamat myönteiset kehitysvaikutukset kuten työpaikat, teknologian ja osaamisen siirto, kohdemaan tuotannon monipuolistaminen, sukupuolten välinen tasa-arvo jne.
- Hanke on vähintään ihmisoikeussensitiivisellä tasolla Ihmisoikeusperustainen lähestymistapa kehitykseen -yleisohjeen (2015) määritelmän mukaisesti:

https://um.fi/julkaisut/-/asset_publisher/TVOLgBmLyZvu/content/ihmisoikeusperustainen-lahestymistapa-kehitykseen-yleisohje.

- Hankkeen ympäristö- ja yhteiskuntavaikutukset ja -riskit sekä niiden huomioiminen ja hallinta
- Hankkeen riskien tunnistaminen ja hallinta on huomioitu suunnitellun hankkeen kokoon nähden riittävän kattavasti.
- Suomen kehitysyhteistyörahoitukselle asetettujen verovastuullisuusperiaatteiden noudattaminen (Tax responsibility principles in Finland's development cooperation funding to the private sector).

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi arvioinnissa käytetään kokonaisharkintaa. Kokonaisharkinnassa otetaan huomioon hakijan mahdolliset ulkoministeriön rahoituksella toteuttamasta aiemmasta toiminnasta kertyneet todennettavissa olevat kokemukset ja arviot.

Avustuksen hakeminen

Hakijoiden tulee tutustua liikekumppanuustuen ehtoihin ja rajoituksiin ennalta. Avustusta haetaan ulkoministeriön sähköisessä asiointissa: <https://asiointi.um-plm.fi>. Organisaation puolesta asiointi vaatii tunnistautumisen lisäksi asiaankuuluvan valtuutuksen (Valtionavustuksen hakeminen).

Hakijan tulee laatia hakemus liikekumppanuustuen hakulomakkeelle sekä liittää hakemukseen pakolliset liitteet, joiden lomakepohjat löytyvät Finnpartnershipin verkkosivuilta: <https://finnpartnership.fi/tukiraha/miten-haen-tukirahaa/hakuohjeet-ja-lomakkeet/>. Hakijan tulee jättää organisaation perustietoilmoitus vähintään 3 päivää ja enintään 6 kk ennen hankehakemuksen vireillepanoa. Hankehakemusta ei ole mahdollista laatia ennen kuin perustietoilmoituksen vastaanottokuittaus on toimitettu.

Hakulomakkeen pakolliset liitteet ovat:

1. Hankkeen kustannusbudjetti (excel-muodossa)
2. Kehitysvaiikutusten arviointi / tuloskehikko
3. Vakuutus
4. Lomake de minimis -asetuksen soveltumattomuudesta
5. Aiesopimus (tai vastaava todenne), mikäli hanketyyppinä on ODA-kelpoisen kv. järjestön kanssa pilotointi tai Investointihankkeen toteutettavuusselvitys

Lisäksi voi toimittaa muita tarpeellisia liitteitä, kuten hankkeen rahoitussuunnitelmaan liittyvät suunnitelmat (rahoituslupaukset, yrityksen pankkitiliote jne), kaksikäyttötuotteen vientilupa, mahdolliset muut aiesopimukset, cv:t.

Ohjeita avustuksen hakemiseen

Ohjeet avustusten hakemiseen on julkaistu verkkosivuilla: www.finnpartnership.fi.

- Step by step –ohjeet liikekumppanuushakemuksen laatimiseen: https://finnpartnership.fi/wp-content/uploads/2024/01/Step-by-step-liikekumppanuustukihakemusohejeet_2024.pdf

- Hakulomakkeen täyttöohjeet: <https://finnpartnership.fi/tukiraha/miten-haen-tukirahaa/vinkkeja-hankehakemuksen-tayttamiseen/>

Avustuksen hakijoita suositellaan osallistumaan Finnpartnershipin järjestämään Hakemustyöpajaan ennen hakemuksen jättämistä:

<https://finnpartnership.fi/tukiraha/miten-haen-tukirahaa/hakemustyopajat/>

Valtionavustuksen myöntämisen yleiset ja erityiset edellytykset (valtionavustuslain 7§ 1 ja 2 momentti sekä liikeyhteistyön yleiset ehdot):

- Tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä.
- Avustuksen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta.
- Avustuksen myöntäminen on tarpeellista, kun otetaan huomioon hakijan saama muu julkinen tuki sekä hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus.
- Valtionavustuksen myöntäminen vääristää vain vähän kilpailua ja markkinoiden toimintaa. (Valtionavustuslain 7 §:n 1 momentti)

Jos avustus kohdistuu palkkakustannuksiin, ja avustuksen hakija on avustuksen myöntövuonna tai sitä edeltävänä kahtena vuotena tuomittu rangaistukseen luvattoman ulkomaisen työvoiman käytöstä, työnantajan ulkomaalaisrikkomuksesta tai hakijalle on määrätty työsopimuslain mukainen seuraamusmaksu, voidaan avustus myöntää vain erityisen painavasta syystä (valtionavustuslain 7 § 2 momentti).

Ulkoministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset valtionavustuksen myöntämisen yleiset ja liikeyhteistyön yleisehtojen erityiset edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa valtionavustuksen yleiset edellytykset sekä liikeyhteistyön yleiset ehdot huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa.

Avustuksen käyttöön liittyvät ehdot ja rajoitukset

Liikeyhteistyön yleiset ehdot ja rajoitukset: https://finnpartnership.fi/wp-content/uploads/2024/01/Liiketoimintayhteistyön-ehdot_01012024-alkaen.pdf.

Avustuksen maksaminen

Avustus maksetaan hyväksytyjen, toteutuneiden, maksettujen ja tilintarkastettujen kustannusten perusteella jälkikäteen enintään kahdessa erässä. Maksupyyntö on toimitettava tuen käyttöaikana eli viimeistään 24 kuukauden kuluessa valtionavustuspäätöksen tiedoksiannosta. Ennen tuen maksamista avustuksen saajan on toimitettava sitoumuslomake.

Mikäli jokin maa on poistumassa OECD/DAC:n kehitysapukelpoisten maiden listalta, avustuksen saajan tulee varautua siihen hankkeen suunnittelussa ja maksupyynnöissään. Ulkoministeriö ei voi tehdä maksatuksia hankkeisiin, jotka toteutetaan sellaisessa maassa, joka on poistunut kehitysapukelpoisten maiden listalta avustuksen myöntämisen jälkeen. Ajantasainen tieto löytyy OECD/DAC:n verkkosivuilta: <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-finance-standards/daclist.htm>.

Lisätietoja

Finnpartnership-liikekumppanuusohjelman tukipalvelut tuottaa Teollisen yhteistyön rahasto Oy (Finnfund), joka toimii ulkoministeriön toimeksiannosta ja avustaa liikekumppanuustuen hakijoita liikekumppanuustuen hakemiseen ja toteutukseen liittyvissä asioissa. Tarkemmat yhteystiedot on julkaistu Finnpartnershipin verkkosivuilla: <https://finnpartnership.fi/finnpartnership/yhteystiedot/>.